

Seminarska naloga:

Johannes Kepler

Kopija izgubljenega portreta iz leta
1610

KAZALO:

ŽIVLJENJE	3
DELO	4
TABELE	5
POIMENOVANJA	6
KEPLERJEVA DOMNEVA	7
KEPLERJEVI ZAKONI	8
KEPLER-POINSOTOV POLIEDER	9
SUPERNOVA	10
POVZETEK, VIRI	11

ŽIVLJENJE

Johannes Kepler je bil nemški astrolog, astronom in matematik. Rodil se je 27.12.1571 v današnji Nemčiji, umrl je 15.11.1630 tudi v današnji Nemčiji. Študiral je teologijo in klasiko na univerzi v Tübingenu.

Tam je nanj vplival profesor matematike Michael Maestlin in Kopernikova teorija.

kopernikov1.jpg

Po končani osnovni in tedaj imenovani latinski šoli se je vpisal na teološko na fakulteto Univerze v Tübingenu, kjer je bil priznan kot odličen matematik in astrolog.

Leta 1594 je odšel iz Tübingena v Gradec. Tam je začel delati na obsežni geometrijski domnevi, ki se je nanašala na oddaljenosti planetov.

Od leta 1594 do 1600 je bil v Gradcu profesor astronomije in matematike, od koder pa je bil zaradi protestantske vere izgnan in je zatočišče našel v dvorcu Kastelišče, katerega ostanke lahko najdemo na Petanjcih v Prekmurju. Na

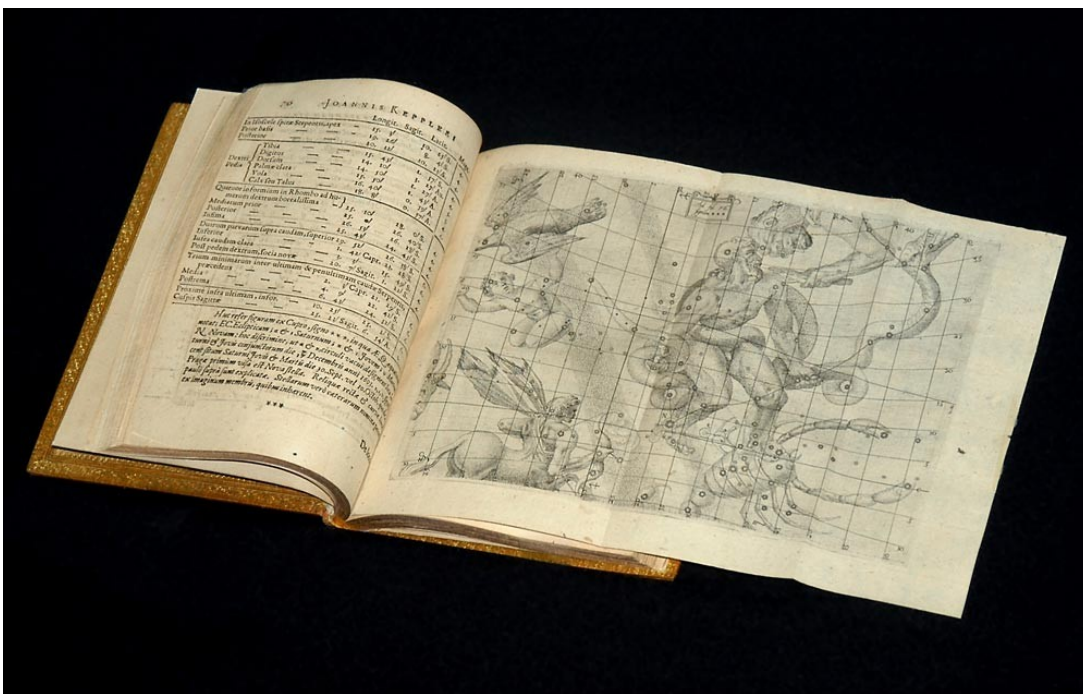
Petanjih je prebival nekaj mesecev, preden se je "pokesal" in spreobrnil nazaj v katoliško vero.

DELO

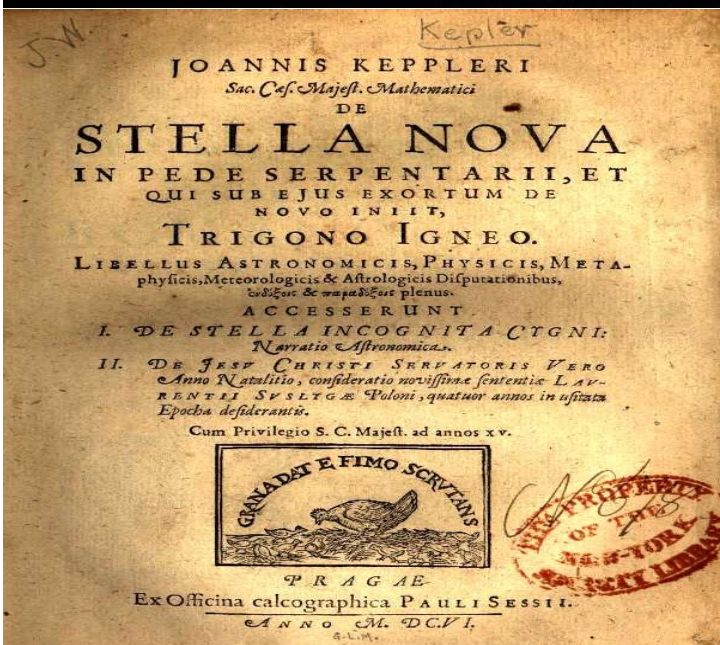
V letu 1596 je objavil svoje prvo astronomsko delo Kozmografska nedoumljivost (latinsko *Mysterium cosmographicum*). To delo je pomembno, ker je predstavljalo prvo razumljivo in neizpodbitno poročilo geometrijskih prednosti Kopernikove teorije.

V svoji knjigi Nova astronomija, ki je bila objavljena leta 1609, je pojasnil svoj zakon o ravninah, ki ga je odkril leta 1602, in zakon o eliptičnem gibanju, ki ga je odkril leta 1605.

1921 je izšla knjiga Epitom Kopernikovi astronomiji v kateri so razloženi vsi njegovi zakoni.

Color image of book written by Johannes Kepler.

TABELE

October 17:
Kepler's Supernova

1624 je izdal svoje tabele *Chilias Logarithmorum ad totidem Numerus Rotundus* (v prvi izdaji je tudi opis kako so logaritmi* izračunani). 1627 so izšle Rudolfove tablice. Z njimi je zmanjšal napake resničnih položajev planetov iz 5° na 10'.

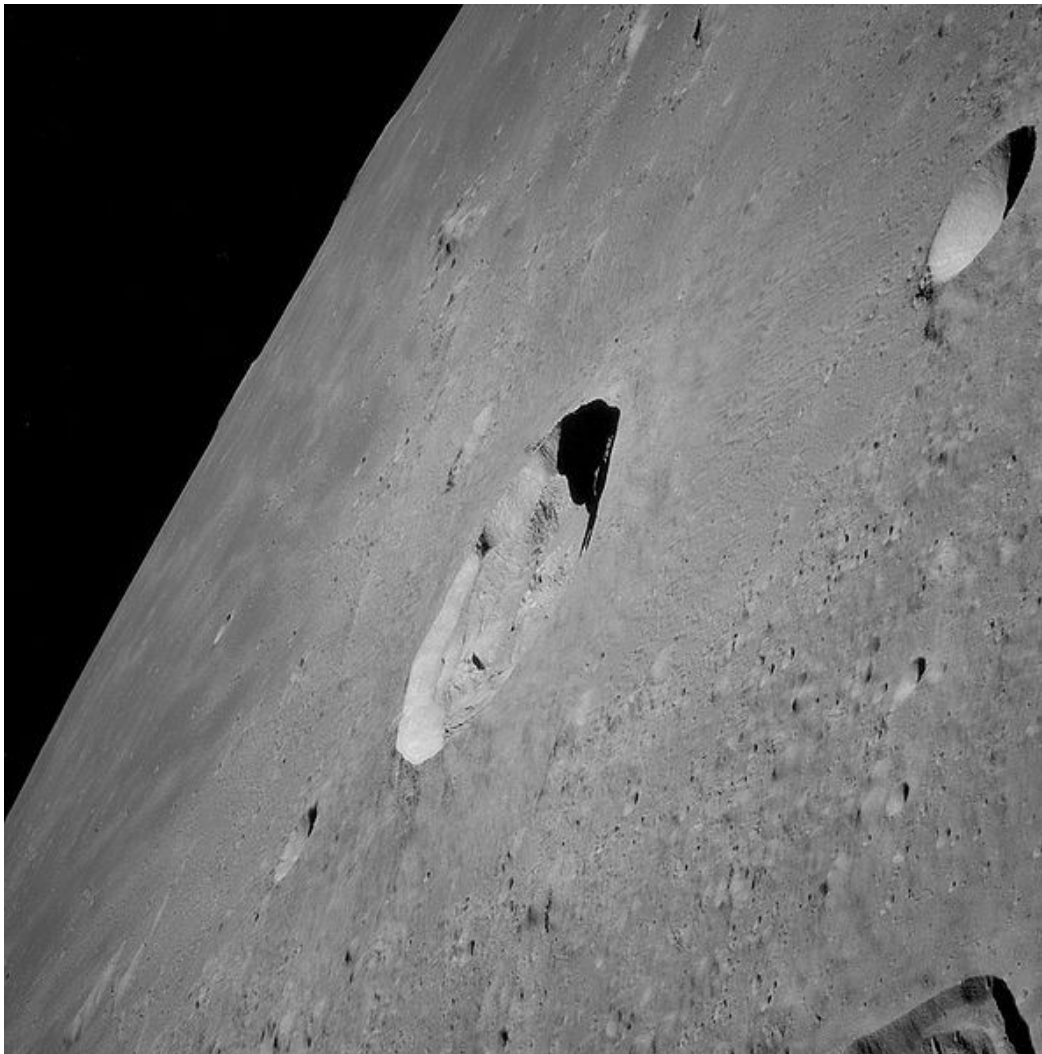

Johannes Kepler -
Wikipedija

* Logaritemska funkcija je definirana le za pozitivna števila, njena zaloga vrednosti pa so vsa realna števila.

POIMENOVANJA

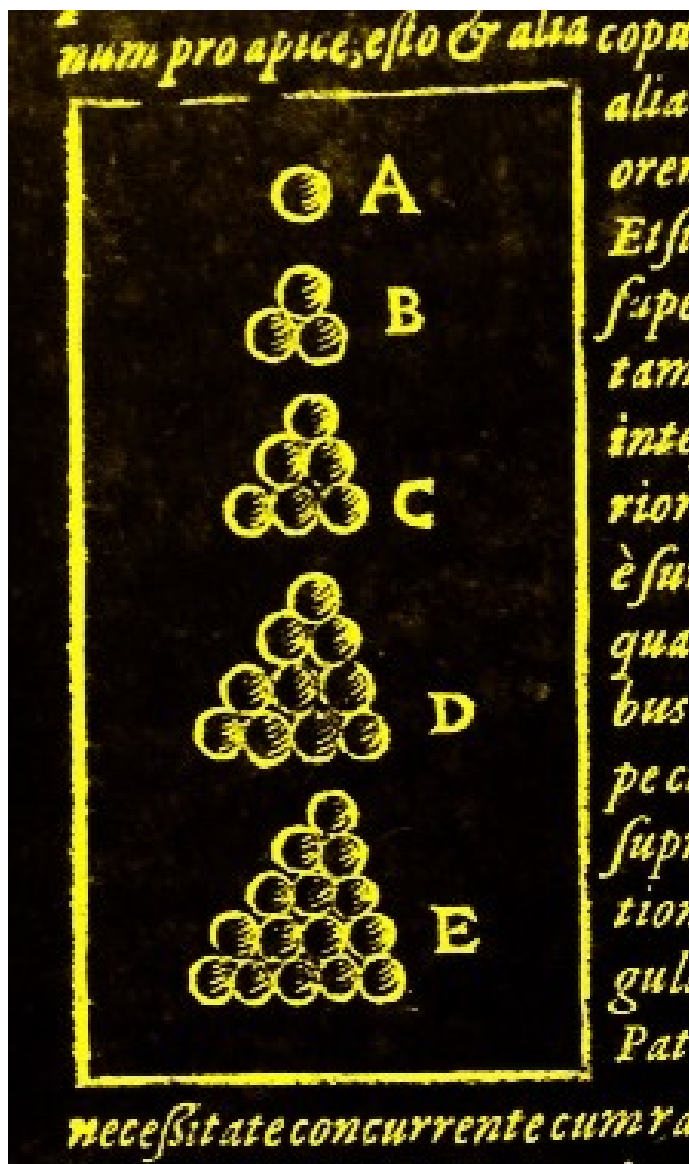
Po Keplerju se med drugim imenujeta kraterja na Luni (Kepler) in na Marsu (Kepler), asteroid 1134 Kepler, supernova SN 1604 in še ena univerziteteta v Avstriji ter gimnazija v Pragi.

Johannes Kepler - Wikipedija

KEPLERJEVA DOMNEVA

Domneva obravnava zaboj z enako velikimi krogli. Gostota razporeditve krogel je delež prostornine zaboja, ki jo zavzamejo krogle. Za največ krogel v zaboju je treba poiskati razporeditev z največjo možno gostoto, da bodo krogle zapakirane najbližje kot se da.

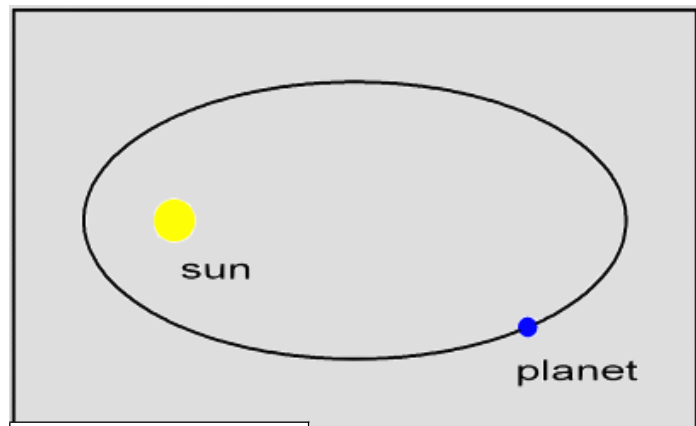
Razporeditev krogel v Keplerjevi domnevi

KEPLERJEVI ZAKONI

So zakoni pridobljeni z eksperimenti ki govorijo o gibanju planetov okoli sonca. Temeljijo na Keplerjevih ter de Brahejevih meritvah. Obstajajo 3-je Keplerjevi zakoni. Zakaj delujejo je dokazal šele Newton.

1. Keplerjev zakon

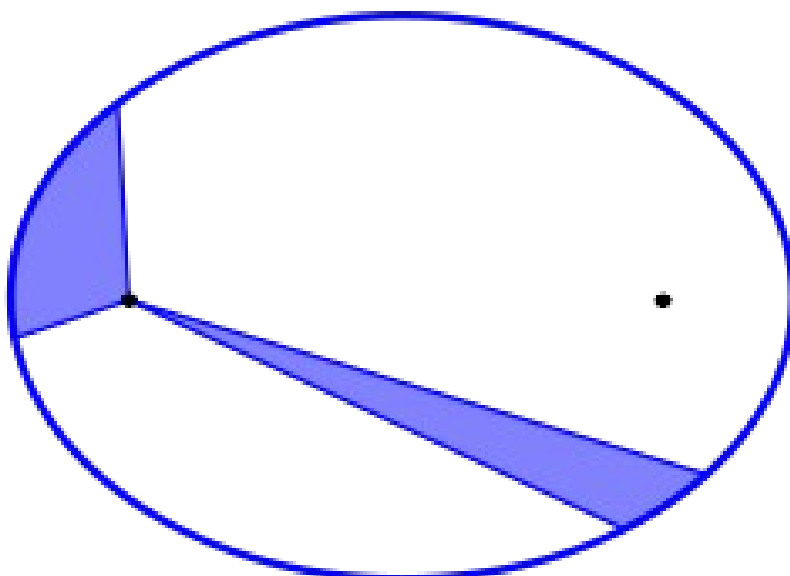
Planet se okoli sonca giblje po elipsi, tako da je Sonce eno od gorišč na elipsi.

Keplerjev zakon 1.

2. Keplerjev zakon

Zveznica med Soncem in planetom opiše v enakih časih enake ploščine. Planet se v bližini Sonca giblje hitreje kot v večji oddaljenosti.

Keplerjev zakon 2.

3. Keplerjev zakon

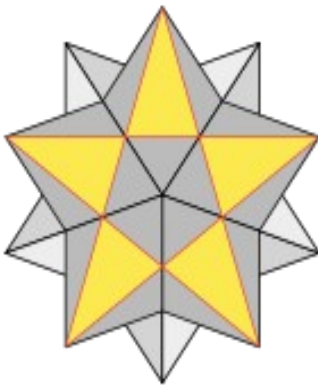
Količnik kvadrata siderične periode* T in kuba velike polosi elipse a je za vse planete enak.

* siderična perioda je odhodni čas

KEPLER-POINSOTOV POLIEDER

Kepler-Poinsotov polieder (tudi Kepler-Poinsotovo telo) je v geometriji katerikoli od štirih pravilnih steliranih poliedrov*.

Kepler-Poinsotovi poliedri

$\{5/2, 5\}$

**mali stelirani
dodekaeder**

stranska ploskev: pentagram

$\{5/2, 3\}$

**veliki stelirani
dodekaeder**

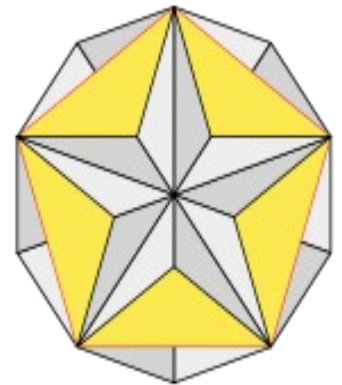
stranska ploskev: pentagram

$\{3, 5/2\}$

**veliki
ikozaeder**

stranska ploskev: trikotnik

$\{5, 5/2\}$

**veliki
dodekaeder**

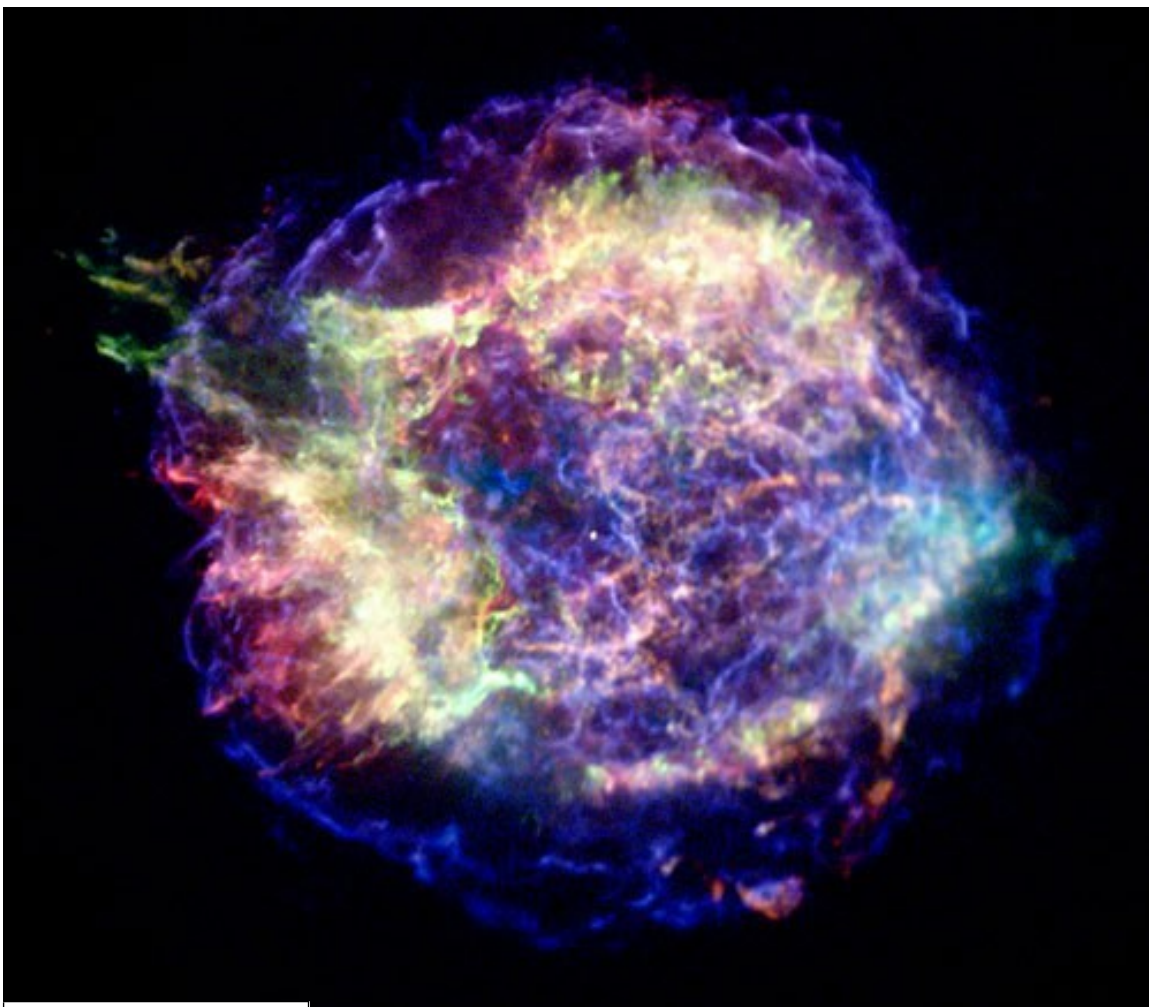
stranska ploskev: petkotnik

Kepler-Poinsotov polieder -
Wikipedija

* Poliéder je trirazsežno geometrijsko telo, ki je omejeno z mnogokotniki.

SUPERNOVA

17. oktobra 1604 je Kepler v ozvezdju Kačenosca opazoval supernovo SN 1604, ki je dobila ime po njem Keplerjeva supernova, oziroma Keplerjeva zvezda. Prvič so jo zapazili že 9. oktobra.

Ostanek Keplerjeve
supernove SN 1604.

POVZETEK

Johannes Kepler je bil nemški astronom, astrolog in matematik. Poznamo ga predvsem po njegovih treh zakonih o gibanju planetov okoli sonca:

1. Planet se okoli sonca giblje po elipsi, tako da je Sonce eno od gorišč na elipsi
2. Zveznica med Soncem in planetom opiše v enakih časih enake ploščine
3. Količnik kvadrata siderične periode T in kuba velike polosi elipse a je za vse planete enak.

Njegova domneva govori o zaboju z enako velikimi krogli, ki jih moramo razporediti tako da ima vsebina zaboja največjo možno gostoto.

VIRI

http://sl.wikipedia.org/wiki/Johannes_Kepler

<http://www.kvarkadabra.net/isci.php?cx=015034941086002284446%3Agyxu1jtwjys&cof=FORID%3A11&q=johanne+skepler&sa=i%C5%A1%C4%8Di>